

Czas **Perfekt** jest czasem przeszłym złożonym. Orzeczenie w czasie **Perfekt** składa się z czasownika posiłkowego **haben** lub **sein** (por. rozdz. 20.), odmienionego w czasie teraźniejszym, oraz imiesłowu czasu przeszłego (**Partizip Perfekt**), który jest nieodmienny i w zdaniu prostym znajduje się zawsze na końcu zdania:

Perfekt = haben / sein + Partizip Perfekt

Warum **hast** du **gelacht**? (Dlaczego się śmiałeś/-aś?)

Wir **sind** gestern drei Stunden **gewandert**. (Wędrowaliśmy wczoraj trzy godziny.)

W zdaniach złożonych podrzędnie czasownik posiłkowy **haben** lub **sein** występuje na końcu zdania podrzędnego w odpowiedniej formie osobowej. Poprzedza go imiesłów czasu przeszłego (por. rozdz. 50–54).

! Czasownika posiłkowego nie tłumaczymy na język polski. Jeżeli na końcu zdania znajduje się inny czasownik w formie imiesłowu, to czasownik posiłkowy jest dla nas tylko sygnałem, że mamy do czynienia z czasem przeszłym. Znaczenie czasownika jest zawarte w imiesłowie.

Do czasowników słabych należy większość czasowników. Formy imiesłowu czasu przeszłego od czasowników słabych tworzymy w bardzo prosty sposób: do tematu czasownika (**mach-**, **koch-**, **deck-**) dodajemy przedrostek **ge-** i końcówkę **-t**:

Partizip Perfekt: **ge-** + temat + **-t**

gemacht

gekocht

gedeckt

! Jeżeli wymieniamy nazwy kilku czynności w jednym zdaniu i nie zmienia się jego podmiot, nie musimy powtarzać za każdym razem czasownika posiłkowego.

Ich habe heute Einkäufe **gemacht**, **gekocht** und dann auch noch den Tisch **gedeckt**.

(Zrobiłem/-am dzisiaj zakupy, ugotowałem/-am obiad, a potem jeszcze nakryłem/-am do stołu.)

Czasowniki, których temat kończy się m.in. na **-t**, **-d** lub grupy spółgłoskowe **-chn**, **-ffn**, np. **arbeiten** (pracować), **baden** (kąpać się), **zeichnen** (rysować), **öffnen** (otwierać), tworzą formę imiesłowu za pomocą przedrostka **ge-** i końcówki **-et** ze względu na łatwiejszą wymowę, np. **gearbeitet**, **gebadet**, **gezeichnet**, **geöffnet**.

W przypadku czasowników rozdzielnie złożonych, takich, jak np. **einkaufen** (kupować), **aufmachen** (otwierać), przedrostek **ge-** znajduje się w środku wyrazu między przedrostkiem a tematem czasownika:

Hast du schon alles **eingekauft**? (Czy wszystko już kupiłeś/-eś?)

Wer hat das Fenster **aufgemacht**? (Kto otworzył okno?)

Czasowniki nierozdzielnie złożone z przedrostkami **be-**, **emp-**, **ent-**, **er-**, **ge-**, **miss-**, **ver-**, **zer-** oraz czasowniki zakończone na **-ieren** tworzą imiesłów czasu przeszłego bez przedrostka **ge-**.

Hast du deine Freunde schon **begrüßt**?

(Powitałeś/-aś już przyjaciół?)

Unsere Nachbarn haben das Haus **verkauft**.

(Nasi sąsiedzi sprzedali dom.)

Meine Mutter hat Medizin **studiert**.

(Moja mama studiowała medycynę.)

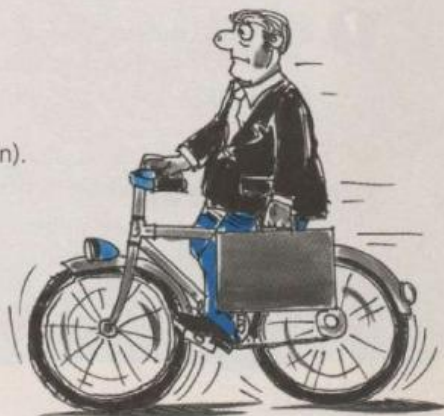
– Wir haben Indianer gespielt.

18.1. Utwórz imiesłowy czasu przeszłego.

1. suchen –	6. warten –
2. filmen –	7. bedeuten –
3. reden –	8. ausschalten –
4. aufmachen –	9. erzählen –
5. komponieren –	10. baden –

18.2. Uzupełnij zdania odpowiednią formą imiesłowu czasu przeszłego.

- Wer hat die *Ode an die Freude* (komponieren)?
- Nach der Schule haben wir Fußball (spielen).
- Die Gäste haben den ganzen Abend (tanzen).
- Meine Schwester hat in Koblenz Informatik (studieren).
- Mozart hat in Wien (leben).
- Habt ihr die Nachricht schon (hören)?
- Warum hast du so viel (einkaufen)?
- Wer hat dir die Geschichte (erzählen)?
- Warum hast du das Radio (ausschalten)?
- Die Zuschauer haben (warten) und sich (langweilen).

Herr Berger hat sein Auto verkauft.

18.3. Odpowiedz twierdząco całym zdaniem na pytania.

1. Habt ihr gestern lange gewartet? 2. Hast du mit Monika telefoniert? 3. Haben Sie um 8.00 Uhr gefrühstückt? 4. Hast du deine Hausaufgaben noch nicht gemacht? 5. Haben Sie zum Trinken Mineralwasser bestellt? 6. Hast du die Fotos schon ins Album geklebt? 7. Haben sich die Kinder über die Geschenke nicht gefreut?

18.4. Utwórz zdania w czasie Perfekt.

- Heute ich Suppe (kochen)
- Warum du mir das nicht ? (sagen)
- Das Essen allen (schmecken)
- ihr schon ? (frühstücken)
- Leider ich nicht richtig (aufpassen)
- Das Mädchen (weinen) und dann wieder (lachen)
- Der Magier uns tolle Tricks (zeigen)
- Sie als Sekretärin ? (arbeiten)